

HOOFDSTUK 1

De nikkelen Hema wekker op mijn nachtkastje laat er geen twijfel over bestaan. Het is negen uur. Ook vanochtend geen plannen, laat staan boeiende projecten die mij dwingen het bed uit te gaan. Omdraaien en proberen nog een remslaap te veroveren of verder gaan met het boek dat ik onder handen heb? Dat laatste wijs ik af. De oeroude foliant van Ludlum waarin ik bezig ben, is een patente inslaaphulp en ik wil er nog lang mee doen.

Ik heb geen actielijst voor vandaag. Pensionado's hebben alleen nog rituelen. Het is vandaag mijn scheerdag – elke drie dagen is het zover. Ik plant mijn voeten op de vloer. Druk me omhoog. Mijn been, de linker met de verkorte hamstring, protesteert nauwelijks als ik opsta. Ik hoef geen gebruik te maken van de kruk om een veilige tocht te ondernemen naar de stoel waarop mijn kleren op mij wachten.

‘Godsklere, Wilhelmus, dat ziet er veelbelovend uit.’

‘Zeg dat wel, meneer Klinker, het kon wel eens een mooie dag worden.’

‘Pas op, pas op Wilhelmus, prijs de dag niet voor het avond is.’

‘Kop dicht’, denk ik, maar ja het lopen gaat goed.

Ik fatsoeneer het dekbed. Alleen waar ik geslapen heb. Aan Carina's kant hoef ik niets te doen. Dat ligt erbij alsof ze er nooit gelegen heeft, maar dat was wel zo, wis en waarachtig. Vanochtend was het haar beurt om Bobby, het kind dat zij samen met haar vriendin in liefde grootbrengt, naar school te rijden. Zonder dat ik het merkte heeft zij zich aangekleed en is ze naar hun huis gegaan. Dat hoeft voor mij allemaal niet. Wat is er warmer dan samen wakker worden en nog een keer je hand te laten gaan? Het zit er vandaag niet in. Het is niet anders. Ik loop om naar haar nachtlampje en doe dat uit. Op de vloer mijn xxxl T-shirt waarin zij heeft geslapen. Op de badkamer gooi ik het samen met mijn ondergoed in de wasmand.

Geen enkel ander geluid verstoort het gebrom van mijn Philips-shave, die hoe lang ik het ook over mijn wangen haal, ook vandaag niet de gladheid brengt die ik me herinner uit mijn scheermesjes-tijd. Dat ben ik gewend. Dit is normaal. Dit is orde. Dit is regelmaat. Ja, dit wordt een mooie dag, meneer Klinker.

Als ik even later in de spiegel kijk en controleer of het apparaat ook de lange haren in mijn hals heeft meegenomen, ontdek ik niets van de contente mens die ik ben. Ik weet hoe ik me voel, maar mijn gezicht staat ondoorgrondelijk.

'Goedemorgen papa,' zeg ik tegen het beeld tegenover me. Geen sjoerge. Daar had ik ook niet op gerekend.

Beneden zoek ik naar een berichtje van Carina. Niets. De gebruikelijke lievigheid zit er vandaag niet in. Ik moet het doen met de aftershave die ze mij ooit cadeau heeft gedaan. Epic van Amouage. 'Op basis van Oud-olie, Willy, de patentgeur voor smachters.' Ze is niet in de buurt en ik besproei mijn gezicht en ook de binnenkant van mijn polsen, overvloediger dan zij zou hebben toegelaten. De geur mengt zich samen met de mijne en die van Carina tot een weldadig cocon, extra versterkt door de Mozart-aria die ik kies uit mijn Spotifylijst. Nou ja, kies?! Het lied staat al jaren nummer één op de lijst en al die jaren roept de zangeres met haar stem van warme cho-

cola mij op het doornige pad te verlaten en te kiezen voor vrijheid en geluk. Afgetrapte tekst. Maar die melodie! Kiri Te Kanawa op haar best. Het is schemerig in de keuken en de aanpalende serre. Ik luister haar uit. Als ook haar derde aria ten einde loopt, heb ik er genoeg van. Ik schuif de gordijnen opzij en probeer de tuin in te kijken. Een onmogelijke opgave want er hangt een alles bedekkende ochtendmist. Hoe ik ook in de grijze massa blijf turen, er zit geen enkele beweging in. Totdat in de stilte die de zangeres tenslotte laat vallen, de nevel plotsklaps openscheurt. De zon die opgaat, geen ander ding is zichtbaar.

De zon, die opgaat / geen ander ding is zichtbaar / in de mist op zee.

Ik kan het niet nalaten en een beetje schor, mijn stem is nog niet helemaal wakker, declameer ik mijn lievelingshaiku. Ik tel de lettergrepen. Zeventien. Klopt. Houd ik van.

Ik stap over naar het gesnik van Hazes – ook al zo'n gebruikelijke repertoirekeuze. Hoe klaaglijk ook zijn lied, de volkszanger vrolijkt me op. Kan ook komen omdat het ondertussen buiten lichter wordt en lichter, meer en meer, eigenlijk vanaf het moment dat ik het eeuwenoude Japanse gedicht heb gedeclameerd. Moet ik ineens in wonderen geloven? 'Doe dat maar, Willy.' 'Goed meneer Klinker.' Ik loop de gang uit naar de voordeur en verzamel de kranten. Ze hebben de val vanuit de brievenbus met moeite overleefd. Als de vleugels van aangeschoten vogels bedekken hun uitgevallen kateren de deurmat vanwaar ik ze met een voet bijeenveeg. Ik moet de hand waarmee ik ze opraap klemmen tot een klauw en voorkom zo doende dat er één of twee tussenuit glijden.

Vijf kranten en een huis-aan-huisblad, ik heb er nauwelijks zin in. Toen ik bij de Coöperatie werkte, kon ik nog volhouden dat de directeursbaan me opdroeg ze allemaal nauwgezet door te nemen. Nu zijn hun koppen samen met de sociale media mijn enige luik op een wereld waarin ik geen positie meer heb. Ik neem ze mee naar mijn werkkamer en blader ze door.

Nu ik de laatste krant heb opgevouwd, vraag ik mij af wat voor

nieuws is blijven hangen. Ik kom niet ver. De berichten over ruzie, conflict en de wreedheid van de wereld lees ik al jaren niet. 'Zeg eens Wilhelmus Klinker, wat stond er vandaag verder nog in de krant?' 'Dat is nogal wat, maar niet heus meneer Klinker.' Bij mijn favoriete voetbalclub heeft zich een 24-jarige miljardair gemeld die nieuwe spelers gaat kopen. In de Toren, het gratis huis-aan-huisblad voor de Bommelerwaard, meldt Herman van Tongerlo, dichter en chroniqueur, dat het laatste circus in Nederland in de polder zijn tenten heeft opgeslagen. De krant-die-moet sla ik over en ook het *Financieel Dagblad* is voor een andere keer, al neem ik van de voorpagina's mee dat de goudprijs als een speer omhooggaat. Goed nieuws. Mijn pensioenpot is van goud, echt goud. De baren liggen veilig in de kluis van de Zürchner Kantonal Bank, ik heb er foto's van. De Krant-die-niet-mag, tenslotte, vouw ik dicht na een interview met de tweeën-negentigjarige voetballer Sjaak Swart. Hij kan de bal nog 1000 keer hooghouden, beweert de journalist en als het moet wel 2000 keer. Allemachtig, bedenk ik me, die veteraan heeft alles wat ik niet meer heb. Waar blijft Carina trouwens?

Buiten zet de zon die me tegemoetkomt, niet alleen de tuin maar ook de tafel waar ik aan ga zitten vol in het licht. Ik buig me voorover en leeg het dienblad dat ik binnen heb gevuld met de bestanddelen van mijn ontbijt: twee kommen pap, een mok koffie, een schaalje verse aardbeien, mineraalwater, het schoteltje met de vitaminepillen, de kranten, het bakje yoghurt. Alles op de vaste plek, alles in gelid. Daarna haal ik de telefoon uit mijn broekzak en leg die rechts naast de lepel.

Vroeger maakte ik de havermout aan met sojamelk, maar sinds Carina mij er op heeft gewezen dat soja mijn testosteron aantast, houd ik het op water. Zij heeft mijn standaard ochtendpap gisteren voor het slapen in de kommen gegoten en in de ijskast opgeborgen waar de vlokken zijn uitgezet tot de pasteuze klont die ik nu voor de smeugheid bedelf onder een paar lepels yoghurt. Een handjevol

aardbeien en een scheut vloeibare stevia completeren het taartje. Nu eerst de koffie voordat die is afgekoeld. Ik drink in kleine slokjes, opmaat naar de eerste hap van mijn low-carb vezels. Daarna de volgende hap die ik zuigend en smakkend naar binnen werk.

Ik kan niet goed bepalen wat mij meer bevalt: de zoetheid die tong en verhemelte zalft of de perfecte uitvoering van het ontbijt ritueel dat ik afrond met de vitaminespillen die ik met een paar slokken Pellegrino naar binnen werk. Mag een man zich na zo'n begin van de dag niet uitrekken en zich daaraan overgeven?

Om mij heen een overweldigend decor van bomen en struikgewas, vol in het blad. In hun schaduw bossen narcissen, met de uitlopende zuiderwindlelies vechtend om aandacht. De tulpenboom staat op uitkomen. De eerste rozen bloeien – grote joekels mij zeer vertrouwd, want ontspruitend aan de voet van de eeuwenoude muur van ijsselsteentjes en kloostermoppen die de tuin omarmt. Hij is zo oud als mijn huis dat uit 1615 stamt. Mijn geboortehuis, rustend op een staketsel van kolossale eiken moederbinten, keihard en onverwoestbaar, want in de loop van de eeuwen versteend. Dit feitje til ik er met liefde uit.

De eiken, essen, beuken en struiken achter het gazon vormen een raadselachtig groen decor met vele lagen en wisselende dieptes. Toch een harmonisch geheel. De natuur kent geen dissonanten. Daar houd ik van. De stelling klopt, als je de mens even niet meetelt. Of ik aan iedere groenvariant een eigen naam kan geven? Ik wilde wel dat ik Pierre Kemp was, de dichter van de duizend kleuren. Dan zou ik de oneindig veel schakeringen van die kleur die me omringen met gemak kunnen benoemen. Ik ben nooit ver gekomen. Olijfgroen, geelgroen, smaragd, mosgroen, mint. Die kan ik wel vinden en grasgroen van het gewas dat opschiet rond de poten van het tuinmeubilair. Een beperkt palet. Ook nog eens schraal, omdat ik van de bomen en struiken amper de helft een naam kan geven. Plantsnap in stelling brengen, de plantenidentificatie-app die Carina op mijn mobiel heeft geïnstalleerd? Ik laat het erbij. Vandaag herinnert deze

onwetendheid aan de nog niet bereikte volkomenheid die op mij blijft wachten. In deze staat van welbevinden zie ik ineens mijn vader voor me. Hij draagt uit een gedicht van Kemp de strofe voor die hij te pas en te onpas declameert. Als moeder tenminste niet in de buurt is, want die gooit een emmer water over zijn hoofd elke keer dat hij zijn mond open doet. Maar met mij wil hij zijn voorliefde voor de dichtkunst wel delen. Ik hoor het hem zeggen: *“Groen is zo goed voor mijn zieke ogen/gepijnigd door de kleuren van de zonneshijn.”* De toon is neerslachtig en past bij zijn basisstemming van toen. Niet bij die van Wilhelmus Klinker, vandaag tenminste niet. Zijn tijdelijke aanwezigheid doet mij niet alleen denken aan zijn vroegere stemmingswisselingen, maar ook aan de onmogelijkheid de kleur van een plant precies te benoemen. Groen 1 van een blad in de zonneshijn verschilt van groen 2 wanneer het bewolkt is en dan zijn er nog de verschillende seizoenen die zorgen voor tenminste groen 3, 4 en 5 en wat te zeggen van de miljoenen ogen van de waarnemers die hun gekleurde waarneming geven?

Een duif landt in de grote es aan het einde van de tuin. Hij houdt het veilig, want de rode kater is binnen. Vertrouwd beeld. Elke ochtend doet buurvrouw Maria het poezenluik in haar keuken open en geeft zij Manfred de ruimte. Die vindt hij bij mij. Vijf meter van mij af vleit hij zich op het gazon. De rossige tijger jaagt niet eens op de mussen en vinkjes die rondfladderen en die hij met zijn machtige klauw gemakkelijk neer kan halen. Hij blijft roerloos liggen. Alsof hij mij gezelschap wil houden.

De klok van de Grote Kerk bouwt niet mee aan de paradijselijke rust die me omringt. Hij begint te slaan. Op hetzelfde ogenblik knalt vanaf de straat het geluid van een raceauto de tuin in. Carina met haar opgevoerde Mini Cooper, wie anders? Racing green. Alweer een groensoort.

Een koppel duiven zoekt een veilig heenkomen, Manfred rent de bosjes in. Ik ben inmiddels de tel kwijt van de slagen die vanuit

de toren zijn neergedaald. Kijken op mijn iPhone is overbodig. Ik weet hoe laat het is. Iedere ochtend stipt om elf uur vindt dit spektakel plaats.

Ik druk me op uit mijn stoel en leunend tegen de achterkant rek ik me op. Ik ben te laat met de oefening die ik ieder half uur moet doen. Stijfheid is mijn deel. Mijn linkerbeen met zijn ernstig verkorte hamstring doet pijn, maar ik zet door en besluit een therapeutisch rondje te lopen. Het komt er niet van, want Carina zwaait naar mij vanuit de serre. Ik ga weer zitten. “Een Lada met een Ferrari motor” zo heeft ze mij ooit betiteld. Dat is Wilhelmus niet vergeten. Ik verberg mijn gestrompel liever. Soms heb ik ook recht op mijn eigenwaarde, Carina. Niet soms?

Zij loopt op me af. Het lijkt wel alsof ze haar oogkassen met kohl heeft bewerkt, zo zwart zien ze vandaag – als van een pandabeertje. Ze lijkt te dansen. De met vergeet-me-nietjes geborduurde blouse met paarlemoeren knoopjes die ze draagt, danst mee. Hij valt ruim over haar jeans, de pijpen slepen over de grond en bedekken sneakers waarvan ik net de snelheidsstrepen kan zien. Ik ken niemand van wie het uiterlijk mij meer streelt dan het hare. Mokka teint, zwarte ogen, tanden wit als van pianotoetsen – de erfenis van haar Javaanse vader. Dood, net als haar moeder. Hardwerkende mensen uit de bible-belt. Liefhebbende ouders, zo hield zij mij voor, maar of zij zouden hebben ingestemd met haar levenswijze en met de piercings die zij in heeft, zichtbaar en onzichtbaar?

‘Goedemorgen,’ zeg ik.

‘Ook goedemorgen,’ zegt Carina. ‘Maestro, hoe voelt u zich op deze zalige ochtend?’

Ze gaat bezig met borden en bestek, alles met één hand. Haar linker omklemt een grijs formuliertje.

‘Er is een aangetekende brief voor je binnengekomen. Ik heb er al voor getekend. Hoe is het?’

‘Op schema.’

Ik begrijp het vieze gezicht dat ze trekt niet zo. De lepel die ze als laatste op het dienblad legt, mag er dan onsmakelijk uitzien, want goor van de havermout die is blijven plakken, ze mag er na al die jaren wel aan gewend zijn. Aanstelleritis. Ik denk er niet over haar dat toe te gooien, heb er ook de kans niet voor, ze is al onderweg naar binnen. Haar arm met de tattoo van hartjes en rozen beweegt naar de stijl van de deur alsof ze wil voorkomen dat ze haar evenwicht verliest. Carina, Carina, til je benen op. Het lijkt erop dat ze braaf mijn advies volgt. Zonder te vallen neemt ze de drempel.

Ik weet nog steeds niet goed hoe ik haar plaats in mijn leven kort en krachtig moet beschrijven. Minnares, huishoudster, huismanager? De ex? In ieder geval de steun en toeverlaat zonder wie ik zou vervallen in de chaos van afval, stof, vuile was, stapels steeds maar hergebruikte borden en bestek. Ritjes naar de McDonald's en Kentucky Fried Chicken én eenzaamheid. Een power house, dat is ze. Ik ben altijd bang dat ze een einde maakt aan haar vanzelfsprekende aanwezigheid en mij verlaat. Daarover praat Wilhelmus liever niet met haar.

Ik ken mijn persoonlijke geschiedenis, zeker sinds mijn pensionering en ik de toekomst achteruitlopend tegemoet ga. Ik heb goed zicht op mijn verleden, al sluit ik er soms mijn ogen voor. Dat geldt niet voor de manier waarop ik Carina heb leren kennen. Start zeven jaar geleden, op het hoogtepunt van de koude oorlog met Sophia, mijn ex. Carina staat aan de deur en vraagt om pianoles. Idee van Sophia met wie Carina een goede verstandhouding heeft. Die pianoles krijgt ze. Het duurt zeven weken tot ik me niet langer in kan houden en mijn hand haar truitje binnenglijdt. Nog een maand later komt ze bij mij wonen. Niet lang, drie maanden. Want ze kiest ervoor om terug te gaan naar Angela, de politieagente die haar vrouw is. We komen overeen dat Carina maandagnacht bij mij blijft slapen. Vraag haar maar waarom ze daarmee instemt. Van mijzelf weet ik het wel. Ik mis haar.

Een jaar nadat wij de maandagnachtssessies in ons leven hadden

ingepast staat ze op een middag op de stoep. Voordat ik me kan bevrijden uit haar omhelzing fluistert ze in mijn oor. 'Ik heb je nodig, Willy, je moet helpen.'

Zo had ze mij nooit verteld dat het gezinnetje dat zij en die Angela vormden, verrijkt was met een kind – uit de politieagente geboren. Ineens komt het eruit. Ze hadden besloten er samen voor te zorgen, met elk een baan van 25 uur voor de inkomsten. 'Dus, Willy, laat mij het huishouden voor je doen.' Ja, zij is mijn vriendin, ik kan haar niet missen, maar ze is ook mijn, nou ja allez dan maar, mijn huismanager.

'Was je dan niet kwaad, Willy, dat ze jou in de steek heeft gelaten?'

'Nee meneer Klinker, dat past niet bij mij.'

'Erg genereus, Willy.'

'Valt wel mee. Er valt haar niks te verwijten. Zij was niet de eerste vrouw die me verliet omdat ik geen kind wil. Snap ik wel.'

Ze deed vanaf dat moment het huishouden. Op de maandagavonden spelen wij een ander spel. Die afspraak bleef overeind.

Nu zit ze tegenover mij en bekijkt me. Het kost moeite om vrij te blijven van haar ogen. Ik voel de neiging de mijne neer te slaan. Ik verman me en besluit niet ten onder te gaan in het machteloze gevoel dat bij mij ontstaat als ik me bekeken voel. Dus beschrijf ik wat ik zie. Zwarte ogen, de wallen donkerder dan haar wangen, de rimpel tussen haar wenkbrauwen. Het zo verworven gevoel van macht ontslaat me niet van een onrustig gevoel, want ik zie hoe haar blik vast gericht blijft op mijn linkeroog.

Ik sla mijn ogen neer, zogenaamd om nog eens de tuin in te kijken.

'Jij wint,' zeg ik, 'je doet het weer.'

'Ja, ik doe het weer, ik wil dat je me alle aandacht geeft of wil je eerst deze brief?'

Ik krijg ineens het gesprek scherp dat ik zeven jaar geleden na

mijn handtastelijkheid met haar had.

Dit heb ik toen tegen haar gezegd.

‘Toen ik je een week of wat geleden aanraakte . . . ik heb je overvallen . . . ik heb daar toch geen goed gevoel over. Het spijt me, had ik anders moeten doen.’

En zij weer: ‘Je bent een naïeve sukkel. Niks sorry, je hebt precies gedaan waar ik op uit was.’

Zij beschrijft gedetailleerd haar veroveringstactiek. ‘Eerst beroer ik quasi toevallig je arm of schouder met mijn borst. Een lichte aanraking. Ik zeg sorry, want jij zowel als ik moet worden ingepeperd wat er net gebeurd is. Dan een paar weken niks en dan komt het moment dat ik je kill. Ik kijk je aan, recht in je linkeroog, recht in het weke deel van je hersens. Geen ontsnappen mogelijk. Werkt altijd.’

Ik moest het maar geloven. Vooral toen ze meldde dat ze zo ook haar politieagente ooit in haar bed had gekregen.

Daar moet ik dus aan denken nu ze mijn emotie-oog aanvalt. Maar waarvoor is dat nodig?

‘Komt er nog wat van Carina, wat?’

‘Het gaat om Angela,’ zegt ze, ‘om Angela en mij. Ik heb het je eerder verteld.’

‘Hoezo? Het is de eerste keer dat ik iets over jullie hoor.’

‘Hou op man, ik peuter je al een jaar lang aan je verstand dat we niet goed gaan.’

‘Niet waar,’ zeg ik. Er komt iets aan waar ik niet op zit te wachten, maar ik vraag haar toch wat er niet deugt. Lieve God, wat kunnen mensen moeilijk doen.

Het komt er als een rechte streep uit. ‘Kindje goed, carrière en studie goed, maar onze relatie is bagger. Alles heeft te maken met hoe het in bed gaat. Ik lijk woest met mijn tattoos en goed geplaatste piercings. Met woorden kan ik strijden, maar in bed ben ik een mak schaap. Knuffelen, likken, je weet er alles van. Scharen misschien. Skin to skin. Alles was oké voor Angela. Maar nu niet meer. Het is oorlog, koude oorlog.’

Whamm!! Het groen in mijn tuin verliest ineens alle nuance. Ik heb spijt van mijn lievigheid, van mijn do-good-sinterklaas gedrag waarmee ik mijzelf in de drab heb laten verlokken van een conflict van een ander. Ik blijf wel zitten en speel uit macht der gewoonte de actieve, meelevende luisteraar. Maar van binnen ben ik op de terugtocht, voelbaar aan een vlies dat over mijn brein lijkt te hangen en mij veroordeelt tot de meegaandheid die ik haat, want ze maakt me passief. Alsof ik tussen twee hooibergen ben opgespannen, machteloos want vol van de wetenschap dat ook deze koude oorlog tussen die twee mensen niet kan worden opgelost. Ik voel mijn kaken verstijven, mijn mond nog steeds op glimlach, alsof mijn mondhoeken met spelden omhoog worden getrokken.

Koude oorlog, verdomme. Ik blijf mijn toneelspel volhouden, want iemand als Carina wil ik niet kwetsen: wat moet ik zonder haar? Uitgezakt in de kussens van het tuinmeubel volg ik Carina's uitleg dat het om de seks gaat. Dat hun tactiek van de warme streling hen heel lang bij elkaar heeft gehouden, maar dat Angela nu is veranderd. 'Ineens is ze grof. Eerst met slaan, krabben, bijten. Daarna het grovere geweld. Recent heeft ze een BDSM-set aangeschaft.' Als zij de inhoud begint te beschrijven, haak ik af. Ik hoor haar wel spreken over zwepen, touw, tepelklemmen, elektrische eieren en naalden, maar slechts één ding houdt me bezig: straks gaat ze vragen haar te helpen. Lieve God, waar is de uitgang?

Ik vraag: 'Hoe lang is dit gaande?'

'Bijna een jaar.' Volgens Carina vanaf het moment dat haar agente naar de ME werd overgeplaatst. 'Hopeloos. De temperatuur bij ons thuis is zwaar onder nul. En nu dreigt ze ineens bij me weg te gaan. We blijven vriezen tot het schooljaar voorbij is. Daarna over en uit.'

Al die tijd heeft Carina met gebogen hoofd voor me gezeten. Nu kijkt ze naar me op, haar blik nu eens niet op mijn emotie-oog, maar zwervend over mijn gezicht. In de stilte die valt beweeg ik me niet, ik pas wel op, de beheersing doet pijn in al mijn spieren. Stil blijven zitten, me niet verroeren. Alsof ik daarmee de fatale vraag

kan vermijden die gaat komen, ik ben er zeker van. Misschien moet ik toch iets zeggen? Dat ik met haar meevoel? Een grapje maken en haar voorstellen dat ze haar verleidingstactiek nog eens op de agent moet loslaten? Of haar recht voor z'n raap vertellen dat ik niks met deze situatie te maken wil hebben? Of nee, ik kan haar vragen hoe schandalig het is dat de politieleiding zijn agenten de bdsm injaagt. Alleen al het beschrijven van deze vluchtroutes geeft me lucht en voor ik het weet voel ik een glimlach bij me opbloeien.

'Wat zit je te lachen? Alles op schema?'

'Ik lach helemaal niet. Zo leuk is je verhaal niet.'

'Het ziet er anders wel zo uit. Wat een rotdag.'

Dan komt het. 'En,' zegt ze, 'ik had nog wel gehoopt dat je een keer met ons wilt praten.'

Ik zeg haar niet dat ik dat niet wil. In plaats daarvan fladderen mijn handen in een machteloos gebaar de lucht in.

'Dat dacht ik al,' zegt ze.

Ze trekt van onder de tafel de brief naar boven die ik al bijna vergeten was. 'Zal wel van een vrouw zijn, ruikt naar patchouli, succes er mee.'

En ik: 'Carina, als ik iets anders voor je kan doen, zeg het dan vooral.'

'Wilhelmus, Willy, ga jij maar een fiets stelen. Maar goed, je hebt in ieder geval naar me geluisterd. Proberen te luisteren, bedoel ik. Ik voel me kut. Als ik zo naar je kijk, heb je het ook niet breed. Zit ik ernaast? Hoe voel je je? Hoe is het?'

'Goed,' zeg ik. 'Op schema.'

Vanuit haar zwarte van piercings gemolde donkere smoel sist ze me toe. 'Flikker toch op,' hoor ik haar zeggen.

De enveloppe die ze mij en passant geeft, heeft van die postzegels die ik me van Frankrijk herinner, snotterige stukjes papier, onaanzienlijke bonnetjes in vale kleuren. Ik ontcijfer het stempel. Het aangetekende stuk komt uit Cabasse. En ja, hij ruikt naar patchouli.

Als ik de enveloppe open wil maken, lukt het me slechts met moeite om mijn trillende vingers te beheersen.

De brief die ik eruit trek ziet er kreukelig uit en het schrift is vlekkerig. Hij is van Jacqueline Bailli, het eerste levensteken van haar in meer dan dertig jaar.

Cabasse, 21 april 2019

Lieve Wilhelmus,

Het zal je verbazen dat ik na dertig jaar de stilte doorbreek en met deze brief de brug naar je sla. Ik hoop dat ik je niet van streek maak. Ik hoop dat mijn woorden het hart bereiken van een gelukkig man. Gaat het goed met jou?

Ik bespaar je een expo over mijn voorbije leven en volsta er mee je te melden dat ik getroffen ben door een ernstige ziekte.

Het leven is geen bier met suiker, het is wachten, wachten tot de heiland komt en dat zal niet lang meer duren. De artsen geven me nog een paar maanden.

Ik wil je graag nog eens zien, Willy, al was het maar om open met je spreken over de twee grote vragen waar ik nooit met je over wilde praten. Waarom wilde en kon ik je het geheim van mijn vader nooit vertellen? Wat was het procedé van zijn uitvinding? Natuurlijk wil ik jou ook nog zien. Ik hoop dat je in vrede leeft met jezelf en de wereld. Ik wil graag horen hoe het met je gaat.

Het Post Scriptum vermeldt het telefoonnummer van ene Mélanie, haar zus. *Ze is je gardien, gaat goed voor je zorgen.*

Onweerstaanbaar glijd ik uit bekende ruimte en tijd. Weg de groene wereld, de zon, het getwitter van vinkjes en mezen, Manfred die dichterbij is geslopen en vlak bij mijn stoel zijn pootjes likt. Zelfs Carina verdampst.

Van achter mijn gesloten oogleden heb ik zicht op torenhoge wolken – zwarte waterbuilen doorsneden door slierten geel als van verrotte oesters van waaruit bliksemflitsen binnendringen in mijn hoofd. 1985. 34 jaar geleden. Dertig jaar ben ik en ik zit achter het stuur van de camper waarin ik van haar weggrijd. Haar steeds kleiner wordende gestalte in mijn zijspiegel, tenslotte verdwijnend bij de eerste bocht. Mijn lamheid! De wattendecken van passiviteit die de pijn moet smoren en die mij nu ook dreigt te overvallen en me oproept in beweging te komen om net als toen weer van haar weg te rijden.

Als was het een reddingsboei grijp ik naar mijn mobieltje. Goddank twee nieuwe berichten. Sophia eerst. De ex is over uit Casablanca en doet een rondje Nederlandse kennissen. Wil mij graag zien. Over een week of zo. Joris Smit, mijn opvolger bij de Coöperatie roept mij dringend op dat ik mij moet melden. De lang sluimerende ruzie binnen ons bedrijf dreigt te ontsporen. Ik moet inspringen. Vindt hij.

‘Wilhelmus, weet je nog wat je die twee een minuut geleden hebt teruggeschreven?’

‘Meneer Klinker, houd op. Dat ze de bout kunnen hachelen.’

Ik herlees de brief tot aan de plek waar ook Jacquéline me vraagt hoe het met me gaat.

‘Op schema, Jacquéline,’ mompel ik, ‘en vraag me niet wat dat betekent, het is me er juist om te doen om voorbij te leven aan die gehate vraag.’

Wat moet ik? Wil ik haar zien of kan ik haar beter vergeten? Ik